

Sygn. akt I (...) 697/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2022 roku

Sąd Rejonowy w Grudziądzu I Wydział Cywilny

w składzie następującym: sędzia Marcin Kolasiński

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2022 roku w Grudziądzu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.**

przeciwko (...) (...) **z siedzibą w W.**

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. na rzecz pozwanego (...) (...) z siedzibą w W. kwotę 1289,49 zł (jeden tysiąc dwieście osiemdziesiąt dziewięć złotych i 49/100) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie do dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sygn. akt I (...) 697/21

UZASADNIENIE

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. wniosła pozew przeciwko (...) (...) z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 1765,05 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 8 lipca 2018 roku do dnia zapłaty, jak również o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu strona powodowa podała, że 19 grudnia 2017 roku doszło do zdarzenia komunikacyjnego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd H. (...) należący do M. P.. Pojazd sprawcy zdarzenia posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Poszkodowana wynajęła samochód zastępczy, z którego korzystała od 29 stycznia do 7 lutego 2018 roku za dobową stawkę 191 zł netto. Powódka w drodze cesji nabyła od poszkodowanej wierzytelność z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego. Za najem samochodu zastępczego wynajmujący wystawił fakturę na kwotę 1910 zł netto, tj. 2349,30 zł brutto. Pozwany uznał swoją odpowiedzialność, ale wypłacił powódce jedynie 584,25 zł. Do zapłaty pozostała kwota 1765,05 zł.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z 19 kwietnia 2021 roku (sygn. akt I Nc 468/21) referendarz sądowy orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (k. 62).

Od powyższego nakazu zapłaty pozwane (...) S.A. wniosło sprzeciw, zaskarżając nakaz zapłaty w całości i wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Pozwany przyznał swoją odpowiedzialność z tytułu zdarzenia drogowego. Zakwestionował jednak okresu najmu pojazdu zastępczego i przyjętą przez powódkę stawkę dobową najmu. Zdaniem pozwanego zasadny czas najmu wynosił 5 dni. Ponadto pozwany mógł zapewnić poszkodowanej samochód za niższą stawkę 116,85 zł brutto. Poszkodowana nie skorzystała z tańszej oferty pozwanego, mimo że została powiadomiona o ofercie najmu w czasie rozmowy telefonicznej przy zgłoszeniu szkody, jak i w późniejszej korespondencji mejlowej. Tym samym poszkodowana zwiększyła rozmiar szkody (k. 63-74).

Sąd rozpoznał sprawę w postępowaniu uproszczonym (k. 1).

Sąd ustalił, co następuje:

19 grudnia 2017 roku doszło do zdarzenia drogowego z udziałem dwóch pojazdów, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd H. (...) należący do M. P.. Sprawcą kolizji był kierujący innym samochodem, który posiadał ubezpieczenie w zakresie odpowiedzialności cywilnej pojazdu mechanicznego w (...) (...)

Okoliczności bezsporne i dowód:

- zaświadczenie z (...) (k. 9).

A. M. działający w imieniu narzeczonej M. P. telefonicznie zgłosił szkodę do (...). W czasie rozmowy został poinformowany o możliwości bezkosztowego wynajmu pojazdu zastępczego na czas naprawy uszkodzonego auta za pośrednictwem ubezpieczyciela ze współpracującej z nim wypożyczalni. Został poinformowany, że jak będzie już znał termin naprawy, to ma z jednodniowym wyprzedzeniem uprzedzić (...), które zorganizuje pojazd zastępczy. A. M. odpowiedział: „no dobrze”. Następnie poszkodowana otrzymała mejla z (...) z informacją o zasadach wynajmu pojazdu zastępczego za pośrednictwem ubezpieczyciela. (...) poinformował poszkodowaną m.in. o udostępnieniu pojazdu w ciągu 24 godzin, stawkach wynajmu (dla pojazdu segmentu (...) - 95 zł netto), bezkosztowym wynajmie za pośrednictwem ubezpieczyciela, jak również o skutkach wynajęcia pojazdu zastępczego u innych podmiotów. (...) zastrzegło, że pokrywa tylko ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy i zastrzega sobie prawo weryfikacji stawek czynszu najmu i okresu korzystania z samochodu zastępczego zgodnie ze swoim cennikiem.

Dowody:

- wydruk ze strony internetowej (...) dotyczący zasad wynajmu pojazdu zastępczego (k. 84-89),
- wydruki ofert wypożyczalni współpracujących z (...) (k. 90-92),
- rozmowa telefoniczna (płyta na k. 93; czas rozmowy od 22:05 do 22:35),
- mejl skierowany do M. P. z informacją dotyczącą wynajmu pojazdu zastępczego za pośrednictwem (...) (elektroniczne akta szkody na płycie na k. 93 - czwarty dokument (...)).

M. P. nie skontaktowała się z (...) w sprawie wynajmu pojazdu zastępczego. W okresie naprawy samochodu, tj. od 29 stycznia do 7 lutego 2018 roku, korzystała z samochodu zastępczego F. (...), który wynajęła od B. (...) Spółki z o.o. Za 10 dni korzystania z samochodu zastępczego wynajmujący wystawił fakturę na kwotę 2349,30 zł brutto (191 zł netto i 234,93 zł brutto za dobę). W kwestionariuszu klienta do umowy najmu M. P. podała m.in., że towarzystwo ubezpieczeniowe nie poinformowało jej o możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego ani o obowiązku współpracy z ubezpieczycielem w ramach minimalizacji szkody. H. (...) M. P. naprawiana była w autoryzowanej stacji obsługi H. w T.. Na podstawie umowy cesji z 29 stycznia 2018 roku M. P. zbyła wierzytelność z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego na rzecz wynajmującego.

Dowody:

- umowa najmu pojazdu zastępczego i protokoły zdawczo-odbiorcze (k. 10-14),
- cennik za wynajem samochodu w B. (...) a (...) (k. 15),
- faktura za wynajem samochodu (k. 16),
- kwestionariusz klienta do umowy najmu (k. 19),
- oświadczenie M. P. z 7.02.2018 r. dotyczące odbioru samochodu z warsztatu (k. 20),
- protokół naprawy pojazdu wraz z kalkulacją naprawy (k. 21-24).

Po zdarzeniu z 19 grudnia 2017 roku samochód H. (...) był pojazdem jeżdżącym, tj. mógł poruszać się po drogach publicznych zgodnie z przepisami. Niezbędny i konieczny czas naprawy pojazdu H. (...) po szkodzie z 19 grudnia 2017 roku wynosił 3 dni, a konieczny okres wynajmu pojazdu zastępczego 5 dni, z uwzględnieniem przyjęcia samochodu do serwisu i jego odbioru. Dobowa stawka najmu pojazdu zastępczego segmentu (...) w B. (...) Spółce z o.o. (191 zł netto i 234,93 zł brutto) mieściła się w zakresie stawek stosowanych na rynku lokalnym w styczniu-lutym 2018 roku.

Dowód:

- pisemna opinia biegłego z dziedziny techniki motoryzacyjnej mgr. inż. S. D. (k. 125-137).

B. (...) Spółka z o.o. pismem z 7 czerwca 2018 roku zgłosił w (...) roszczenie z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego, wzywając do zapłaty kwoty 2349,30 zł w terminie 30 dni od daty otrzymania pisma. Decyzją z 22 czerwca 2018 roku (...) przyznał z tego tytułu kwotę 584,25 zł, kwestionując czas najmu i stawkę dobową, które według ubezpieczyciela powinny wynosić odpowiednio 5 dni i 95 zł netto ($5 \times 95 \text{ zł} = 475 \text{ zł} + \text{VAT } 23\%$).

Dowody:

- wezwanie do zapłaty z 7.06.2018 r. (k. 17-18),

- decyzja (...) z 22.06.2018 r. (elektroniczne akta szkody na płycie na k. 93 - dokument „dopłata szkoda samochodowa”),

- elektroniczne akta szkody na płycie na k. 93.

Na podstawie kolejnych cesji wierzytelność z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego nabyła (...) Spółka z o.o. w G..

Dowody:

- umowy cesji wierzytelności (k. 29-39 i 40-58).

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony powyżej stan faktyczny sąd ustalił na podstawie dokumentów wymienionych w poprzedniej części uzasadnienia, nagrania rozmowy telefonicznej, w czasie której zgłoszono szkodę, jak również w oparciu o pisemną opinię biegłego z dziedziny techniki samochodowej mgr. inż. S. D..

Dokumenty nie były kwestionowane przez strony, w związku z czym stanowiły wiarygodną podstawę ustaleń faktycznych.

Podobnie strony nie kwestionowały opinii biegłego sądowego. Opinia była rzetelna i kategoryczna, w związku z czym sąd w pełni podzielił jej treść i wnioski.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 4 k.p.c. sąd pominął dowód z zeznań świadków A. M. i M. P. (k. 123). Świadkowie dwukrotnie nie odebrali wezwań do sądu celem przesłuchania. Strona pozwana, pomimo zobowiązania do wskazania adresów świadków (k. 105), nie podała adresów, na które doręczenia byłyby skuteczne. Również sprawdzenie przez sąd z urzędu adresów świadków w systemie PESEL-SAD nie przyniosło efektów. Przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków było więc niemożliwe.

Ustalone przez sąd okoliczności faktyczne można było uznać w znacznej części za bezsporne między stronami, a pozwany nie kwestionował swojej odpowiedzialności za skutki zdarzenia drogowego, jak również potrzeby najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowaną. Spór natomiast dotyczył zasadnego czasu naprawy uszkodzonego pojazdu i w związku z tym czasu najmu (10 czy 5 dni) oraz wysokości stawki dobowej za najem pojazdu zastępczego (234,93

zł brutto u powoda i 116,85 zł brutto u pozwanego), a w konsekwencji, czy poszkodowana nie przyczyniła się do zwiększenia rozmiaru szkody poprzez przedłużenie czasu naprawy i wybór droższej oferty.

W myśl art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia (art. 34 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...)/tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 2277/).

Zdaniem sądu co do zasady zgodzić się należy ze stanowiskiem strony pozwanej, że w przypadku, gdy ubezpieczyciel zaoferuje osobie poszkodowanej najem pojazdu zastępczego po niższej cenie, poszkodowany powinien z tej oferty skorzystać, chyba że zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające wynajem samochodu od innego podmiotu. Za powszechnie znany można uznać fakt, że stawki najmu w wypożyczalniach współpracujących z ubezpieczycielami są niższe od tych na wolnym rynku. Warunkiem skorzystania z oferty ubezpieczyciela jest jednak to, że ubezpieczyciel rzeczywiście przedstawi poszkodowanemu ofertę najmu pojazdu zastępczego i że będzie w stanie pojazd ten podstawić w odpowiednim czasie.

Z przedłożonych przez stronę pozwaną dowodów, tj. nagrania rozmowy telefonicznej, w czasie której zgłoszono szkodę, oraz treści mejla do M. P. (czwarty dokument w elektronicznych aktach szkody na płycie na k. 93 (...)), wynikało, że (...) poinformowało poszkodowaną o zasadach wynajmu pojazdu zastępczego, obowiązujących stawkach, jak i skutkach skorzystania z innej oferty. Zgłaszający szkodę A. M. oświadczył wówczas: „no dobrze”, co traktować należało jako akceptację zasad najmu pojazdu zastępczego obowiązujących w (...). Jednak poszkodowana nie skontaktowała się z ubezpieczycielem w sprawie wynajmu pojazdu zastępczego ani nawet nie zawiadomiła go, że wynajęła samochód od innego podmiotu. Przy wynajmie pojazdu z B. (...) a (...) oświadczyła natomiast, że towarzystwo ubezpieczeniowe nie poinformowało jej o możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego ani o obowiązku współpracy z ubezpieczycielem w ramach minimalizacji szkody (kwestionariusz klienta do umowy najmu - k. 19). Oświadczenie to nie było zgodne z prawdą. Nadmienić w tym miejscu trzeba, że ani w trakcie postępowania likwidacyjnego, ani w toku postępowania sądowego żadna ze stron nie kwestionowała umocowania A. M. do reprezentowania M. P.. Ubezpieczyciel może proponować, ale nie narzucać podmiotu, u którego osoba poszkodowana wynajmie pojazd zastępczy. M. P. została poinformowana, jakie stawki dobowe za najem są przez ubezpieczyciela akceptowane. Wiedziała, że (...) pokryje koszty najmu do wysokości tej właśnie stawki (dla samochodów segmentu (...) - 95 zł netto i 116,85 zł brutto). Musiała liczyć się z konsekwencjami wyboru droższej oferty, tzn. że ubezpieczyciel nie zapłaci za najem przewyższający stawkę 95 zł netto i 116,85 zł brutto za dobę. Poszkodowana przyczyniła się więc do zwiększenia rozmiaru szkody (art. 362 k.c.).

Na podstawie opinii biegłego sąd przyjął, że niezbędny i konieczny czas naprawy uszkodzonego samochodu H. (...) wynosił 3 dni, a najmu 5 dni. Biegły uwzględnił przy określeniu uzasadnionego czasu najmu również czynniki obiektywne, takie jak podstawienie pojazdu do warsztatu i jego odbiór po naprawie. Trudno znaleźć uzasadnienie dla 10-dniowego okresu najmu, jak to utrzymywała strona powodowa. Zwrócić należy uwagę, że samochód poszkodowanej nie został wstawiony do warsztatu bezpośrednio po zdarzeniu, lecz po ponad miesiącu. Można więc założyć, że w momencie przyjmowania pojazdu do naprawy serwis powinien posiadać już części niezbędne do naprawy. Podkreślenia też wymaga, że od razu po wstawieniu H. do serwisu, samochód został lawetą zawieszony do podwykonawcy (protokół naprawy - k. 21). Zdaniem sądu w ten sposób naprawa została przedłużona ponad potrzebę. Tym bardziej to dziwi, że auto było naprawiane w autoryzowanej stacji obsługi H..

Reasumując, zasadny czas najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowaną wynosił 5 dni, tj. tak, jak przyjął pozwany w postępowaniu likwidacyjnym. Ponadto, w związku z brakiem należytej współpracy poszkodowanej z ubezpieczycielem w zakresie wynajmu pojazdu zastępczego, należał jej się zwrot kosztów najmu w wysokości 116,85 zł za dobę. Przyznane przez ubezpieczyciela odszkodowanie w wysokości 584,25 zł (5 dni x 116,85 zł) w całości

wyczerpywało roszczenie strony powodowej. Mając powyższe na uwadze, sąd w całości oddalił powództwo, o czym orzekł w punkcie I. sentencji wyroku.

O kosztach procesu w punkcie II. wyroku orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Pozwany wygrał niniejszą sprawę w całości, w związku z czym należał się mu zwrot od powódki wszystkich poniesionych kosztów procesu, na które składały się: wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym w wysokości 900 zł (§ 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych /Dz. U. z 2018 r., poz. 256/), opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz zaliczka na biegłego w wysokości 372,49 zł (400 zł uiszczonej zaliczki – 27,51 zł zwróconej niewykorzystanej zaliczki - k. 144).